

Oplegvel

1.	Onderwerp	Cofinanciering integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid in Holland Rijnland		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	† Basistaak †		
3.	Regionaal belang	Alle gemeenten voeren lokaal beleid op onderwijsachterstanden. Het is belangrijk om de aanpak van het voorkomen van laaggeletterdheid daarom af te stemmen met dit gemeentelijke beleid en de activiteiten integraal op te pakken.		
4.	Behandelschema:	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
	† DB † Colleges † PHO † DB †		20 sept 2018 26 sept 2018	
5.	Advies PHO	<ol style="list-style-type: none"> Het DB te adviseren een bijdrage uit het Cofinancieringsfonds Holland Rijnland van € 25.000 in 2018 aan het project integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid; Het DB te adviseren de specifieke afspraken vast te leggen in een financieringsovereenkomst. 		
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	NVT		
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	<p>In de regio wordt met veel partijen samengewerkt om laaggeletterdheid te bestrijden en te voorkomen. Zowel het PHO Maatschappij als het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland hebben benadrukt dat voorkomen van laaggeletterdheid een regionaal speerpunt moet zijn. Gemeenten formuleren zelf lokaal onderwijskansenbeleid. Het is daarom goed om gezamenlijk op te trekken en een integrale aanpak van het voorkomen van laaggeletterdheid te ontwikkelen.</p> <p>Er wordt cofinanciering aangevraagd voor het ontwikkelen van deze integrale aanpak.</p>		
8.	Inspraak	XNee † Ja, door: Wanneer:		
9.	Financiële gevolgen	† X Binnen begroting Holland Rijnland † Buiten begroting (extra bijdrage gemeenten) te weten: † Structureel /incidenteel		

10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving: Tel mee met Taal, Voor- en Vroegschoolse educatie
		Eerdere besluitvorming: nvt
11.	Lokale context (in te vullen door griffier)	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota PHO

Vergadering: PHO Maatschappij
Datum: 26 september 2018
Tijd: 9.00 – 13.00 uur
Locatie: Stadhuis Leiden, Kapelzaal
Agendapunt: 05

Auteur: Ida van Breda
Organisatie: Holland Rijnland

Onderwerp:

Cofinanciering integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid in Holland Rijnland

Beslispunten:

1. Het DB te adviseren een bijdrage uit het Cofinancieringsfonds Holland Rijnland van € 25.000 in 2018 aan het project integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid;
2. Het DB te adviseren de specifieke afspraken vast te leggen in een financieringsovereenkomst.

Inleiding:

Begin 2018 heeft het PHO het Uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020 vastgesteld. Door het PHO werd het voorkomen van laaggeletterdheid als een van de speerpunten benoemd. Een schrikbarend groot aantal kinderen en jongeren (tot 18 jaar) verlaat nu het onderwijs zonder het vereiste taalniveau te beheersen. Tenminste 1 op de 10 kinderen lopen daarmee risico om als laaggeletterde volwassene de maatschappij en de arbeidsmarkt te betreden. Dit aantal wordt alleen maar groter. Om de groei van het aantal laaggeletterden een halt toe te roepen is een brede aanpak nodig.

Scholen en gemeenten krijgen geld om achterstanden van kinderen te voorkomen en te bestrijden. Per 2019 wordt dit geld herverdeeld over het land, waardoor het terecht komt op de plekken waar de achterstanden het grootst zijn. In onze regio betekent dit dat een groot aantal van de gemeenten meer middelen beschikbaar krijgen voor hun onderwijskansenbeleid (zie bijlage 2).

Het voorkomen van laaggeletterdheid en doorontwikkeling van het gemeentelijk onderwijskansenbeleid vraagt om afstemming van activiteiten en een integrale aanpak. De subsidieregeling Tel mee met Taal 2018 stelt hier middelen voor beschikbaar en vraagt daarbij een cofinanciering van 33%.

In de bijgevoegde memo wordt ook uitgebreider ingegaan op de ontwikkelingen en aangegeven voor welke activiteiten de subsidie en cofinanciering wordt aangevraagd.

Beoogd effect:

Met de subsidie en cofinanciering wordt duurzame samenwerking op het gebied van voorkomen van laaggeletterdheid ontwikkeld en wordt de aanwas van laaggeletterdheid verminderd.

Argumenten:

1.1 Het voorkomen van laaggeletterdheid vraagt om een integrale regiobrede aanpak

Om de groei van het aantal laaggeletterden een halt toe te roepen is een brede aanpak nodig. Het voorkomen van een nieuwe generatie laaggeletterden is daarin cruciaal. Daarom moet hier al bij kinderen en jongeren expliciet oog voor zijn en moet zowel via het kind, via de school als via de ouders en andere betrokken partijen gewerkt worden aan het verminderen van taalachterstanden.

1.2 Het voorkomen van laaggeletterdheid is belangrijk in alle lagen van het onderwijs

De beste manier om laaggeletterdheid aan te pakken is natuurlijk om het te voorkomen of in ieder geval zo vroeg mogelijk aan te pakken. Daarom zullen we in dit project nadrukkelijk inzetten op de preventieve kant met veel aandacht en activiteiten voor het voorkomen en terugdringen van (taal)achterstanden bij jonge kinderen (van peuter tot puber). Dat begint bij Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) (vanaf 2 jaar) en werkt door in activiteiten op de basisschool, het voortgezet onderwijs en het MBO. Uit onderzoek, dat echo in opdracht van Stichting Lezen & Schrijven heeft uitgevoerd, blijkt dat ruim 10% van groep 8-leerlingen, 9 tot 19% van vmbo-leerlingen, 36% van mbo2-leerlingen en 15% van mbo3 die het onderwijs verlaat zonder het vereiste taalniveau te beheersen.

1.3. De aanvraag voor de integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid past binnen de beheerverordening

Voorkomen van laaggeletterdheid bij kinderen is onderdeel van het convenant Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020 en het uitvoeringsplan aanpak laaggeletterdheid 2017-2020. Zowel het DB van Holland Rijnland, als het PHO Maatschappij hebben besloten dat dit een belangrijk speerpunt is in de regionale aanpak van laaggeletterdheid.

Deze eenmalige aanvraag is bedoeld om een duurzame integrale aanpak te ontwikkelen voor het voorkomen van laaggeletterdheid in onze regio. De aanpak moet er onder andere voor zorgen dat iedereen kan meedoen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt.

1.4 Gevraagde bedrag past binnen het maximale bedrag genoemd in de verordening

Er wordt eenmalig een bedrag van € 25.000 aangevraagd bij Holland Rijnland. De totale begroting van het project bedraagt € 75.000. De bijdrage van Holland Rijnland is 33% van het totale projectbudget.

2. Nadere afspraken noodzakelijk

De afspraak is dat voor projecten die een bijdrage ontvangen vanuit het cofinancieringsfonds een overeenkomst wordt afgesloten. In deze financieringsovereenkomst worden afspraken vastgelegd t.a.v. voortgangsrapportages, facturering en eindafrekening.

Kanttekeningen/risico's:

1. Onderwijskansen- en VVE-beleid worden vooral lokaal bepaald

Gemeenten voeren samen met scholen, kinderopvang, bibliotheken en andere relevante organisaties lokaal beleid voor onderwijskansen en voor- en vroegschoolse educatie.

Ambtelijk is aangegeven dat er geen behoefte is aan en geen meerwaarde gezien wordt in het opstellen van regionaal beleid hierop.

Met deze projectsubsidie wil men juist inzetten op de ontwikkeling van werkwijzen waar wel regionaal behoefte aan is, zoals:

- betrekken van laagtaalvaardige ouders;
- actiever met het onderwijs in gesprek gaan over het voorkomen van laaggeletterdheid;
- Aansluiting tussen scholen (van PO naar VO en VO naar MBO)
- Rol van Centra van Jeugd en Gezien en Jeugd- en Gezinsteam bij voorkomen van laaggeletterdheid;

In de bijgevoegde memo wordt uitvoeriger ingegaan op de mogelijke activiteiten en de meerwaarde hiervan.

Financiën:

Voor de 2^e tranche van de subsidieregeling Tel mee met Taal in 2018 wordt een subsidieaanvraag van € 50.000 ingediend voor een regionaal samenwerkingsproject voor de integrale aanpak van het voorkomen van laaggeletterdheid samen met het onderwijskansen- en VVE-beleid. Dit project zal lopen van 15 oktober 2018 tot en met 15 oktober 2019.

Dit voorliggend voorstel voor cofinanciering heeft betrekking op bovengenoemd samenwerkingsproject en verzoekt om een bijdrage van € 25.000 uit cofinancieringsfonds van Holland Rijnland.

Hieronder volgt het meest recente overzicht van het cofinancieringsfonds.

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Inleg (excl. indexering) per jaar</i>	€ 150.000	€ 268.500	€ 268.500	€ 268.500	
Totaal inleg	€ 150.000	€ 418.500	€ 687.000	€ 955.500	
Instrumentation for Space		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Taalhuizen		€ 25.000	€ 25.000		
Nationaal Park Hollandse Duinen		€ 12.100	€ 12.100		
Back on Track		€ 100.000			
Labs2Meet			€ 50.000	€ 50.000	
EUPlantcropp			€ 24.000		
Levend Lab		€ 32.670			
grenzenloos actief			€ 15.000		
Topsurf *			€ 99.825		
NEOC *			€ 100.000		
Techolab *			€ 100.000		
voorkomen laaggeletterdheid*			€ 25.000		
<i>totale uitgave per jaar</i>	€ 0	€ 194.770	€ 475.925	€ 75.000	€ 25.000
Resterend in fonds	€ 150.000	€ 223.730	€ 16.305	€ 209.805	€ 184.805

* *intentie voor een bijdrage uit het cofinancieringsfonds*

Planning:

Schriftelijk advies PHO Maatschappij	week 39
Intentieverklaring betrokken partijen	week 40
Indienen subsidieaanvraag Tel mee met Taal	week 41
Opstellen plan van aanpak	week 42

Evaluatie:

De partijen die betrokken zijn bij dit project stellen gezamenlijk kaders op om de effecten van dit samenwerkingsproject te meten.

Eind 2019 wordt een evaluatie van dit samenwerkingsproject opgeleverd.

Bijlagen:

1. *Memo samenwerkingsproject regionale integrale aanpak voorkomen laaggeletterdheid.*
2. *Regionale verdeling en verschuiving van VVE-middelen per 2019*